ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ της 15ης Ιουλίου 1997 *

Περιεχόμενα

I — Πραγματικά περιστατικά και εξέλιξη της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου .. I-4448

II — Παραδεκτό της αιτήσεως αναιρέσεως I-4451

III — Παραδεκτό της παρεμβάσεως I-4452

IV — Οι λόγοι αναιρέσεως I-4453

A — Οι κρίσιμες διατάξεις και η νομολογία «PVC» του Δικαστηρίου I-4453

B — Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση I-4453

Γ — Εξέταση των λόγων αναιρέσεως I-4454

1) Ως προς τα όρια των εξουσιών του αναιρετικού δικαστή I-4454

α) Η διενέργεια αποδείξεων από τον αναιρετικό δικαστή I-4455

β) Η επίκληση νέων γεγονότων σε αναιρετική δίκη I-4455

2) Ως προς την ύπαρξη ουσιωδών τυπικών ελαττωμάτων της προσβληθείσας πράξεως I-4456

α) Τα επιχειρήματα των διαδίκων I-4456

β) Η απάντησή μου στα ανωτέρω επιχειρήματα I-4458

i. Ως προς την έκταση του αναιρετικού ελέγχου και επί αυτεπαγγέλτως ελεγχομένων ζητημάτων I-4458

ii. Ως προς την ύπαρξη πλήρως αποδεδειγμένων τυπικών ελαττωμάτων της προσβαλλομένης I-4459

3) Ως προς το ενδεχόμενο της υπάρξεως ουσιωδών τυπικών ελαττωμάτων της προσβληθείσας πράξεως I-4460

α) Τα επιχειρήματα των διαδίκων I-4461

β) Η απάντησή μου στα ανωτέρω ζητήματα I-4464

V — Πρόταση I-4464

Στην υπό κρίση υπόθεση το Δικαστήριο καλείται να αποφανθεί επί της αιτήσεως της εταιρίας Hoechst Aktiengesellschaft (στο εξής: Hoechst), υποβληθείσης δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΟΚ του Δικαστηρίου, περί αναιρέσεως της από 10ης Μαρτίου 1992 αποφάσεως του Πρωτοδικείου [1]. Με την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση απορρίφθηκε η προσφυγή που είχε ασκήσει η αναιρεσείουσα εταιρία, δυνάμει του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΟΚ (στο εξής: Συνθήκη), κατά της από 23 Απριλίου

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ελληνική.

1 — Απόφαση της 10ης Μαρτίου 1992, T-10/89, Hoechst AG κατά Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Συλλογή 1992, σ. II-629).

1986 αποφάσεως της Επιτροπής [2] (στο εξής: πράξη «Πολυπροπυλένιο»). Η απόφαση αυτή αφορούσε την εφαρμογή του άρθρου 85 της Συνθήκης στον τομέα της παραγωγής πολυπροπυλενίου.

I — Πραγματικά περιστατικά και εξέλιξη της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου

1. Σε ό,τι αφορά τα πραγματικά περιστατικά της επίδικης διαφοράς και την εξέλιξη της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου, από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση προκύπτουν τα ακόλουθα: Η δυτικοευρωπαϊκή αγορά πολυπροπυλενίου εφοδιαζόταν πριν από το 1977 σχεδόν αποκλειστικά από δέκα παραγωγούς, μεταξύ των οποίων (και μία από τις θεωρούμενες ως «τέσσερις μεγάλες») ήταν και η Hoechst με μερίδιο αγοράς κυμαινόμενο μεταξύ 10,5 % και 12,6 % περίπου. Μετά το 1977 και τη λήξη της ισχύος των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας της εταιρίας Montedison, εμφανίσθηκαν επτά νέοι παραγωγοί, με σημαντική παραγωγική ικανότητα. Το γεγονός αυτό δεν συνοδεύθηκε με ανάλογη αύξηση της ζήτησης, με συνέπεια να μην υπάρχει ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης, τουλάχιστον μέχρι το 1982. Γενικότερα, κατά το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου 1977-1983, η αγορά πολυπροπυλενίου χαρακτηριζόταν από χαμηλή αποδοτικότητα ή/και σημαντικές ζημίες.

2. Στις 13 και 14 Οκτωβρίου 1983 υπάλληλοι της Επιτροπής, στο πλαίσιο των εξουσιών που τους παρέχει το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962 [3] (στο εξής: κανονισμός 17), πραγματοποίησαν συντονισμένους ελέγχους σε μια ομάδα επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα παραγωγής πολυπροπυλενίου. Κατόπιν των ελέγχων αυτών, η Επιτροπή απηύθυνε, δυνάμει του άρθρου 11 του κανονισμού 17, αιτήσεις παροχής πληροφοριών στις παραπάνω, αλλά και σε άλλες συναφούς αντικειμένου, επιχειρήσεις. Από τα στοιχεία που συνέλεξε, στο πλαίσιο αυτών των ελέγχων και αιτήσεων παροχής πληροφοριών, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, κατά την περίοδο μεταξύ των ετών 1977 και 1983, ορισμένοι παραγωγοί πολυπροπυλενίου, ανάμεσα στους οποίους και η Hoechst, ενεργούσαν κατά παράβαση του άρθρου 85 της Συνθήκης. Στις 30 Απριλίου 1984, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 17 και ανακοίνωσε γραπτώς τις αιτιάσεις της στις παραβαίνουσες επιχειρήσεις.

3. Μετά το πέρας της διαδικασίας αυτής, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 23 Απριλίου 1986, την προαναφερθείσα απόφαση με το ακόλουθο διατακτικό:

«Άρθρο 1

Οι (επιχειρήσεις) (...), Hoechst AG, (...) έχουν παραβεί το άρθρο 85, παράγραφος 1, της

2 — IV/31.149 — Polypropylène, ΕΕ 1986, L 230, σ. 1.

3 — ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25.

Συνθήκης ΕΟΚ, συμμετέχοντας

(...)

στην περίπτωση των Hoechst, ICI, Montepolimeri και Shell, από τα μέσα του 1977 έως, τουλάχιστον, τον Νοέμβριο του 1983,

(...),

σε συμφωνία και εναρμονισμένη πρακτική που ανάγονται στα μέσα του 1977, βάσει των οποίων οι παραγωγοί [που] προμήθευαν πολυπροπυλένιο στο έδαφος της κοινής αγοράς:

α) είχαν επαφές μεταξύ τους και τακτικές συναντήσεις (από τις αρχές του 1981, δύο φορές το μήνα) στο πλαίσιο σειράς μυστικών συναντήσεων που αποσκοπούσαν στη συζήτηση και στον καθορισμό της εμπορικής πολιτικής τους

β) καθόριζαν περιοδικά "τιμές-στόχους" (ή κατώτατες τιμές) για την πώληση του προϊόντος σε κάθε κράτος μέλος της Κοινότητας

γ) συμφώνησαν διάφορα μέτρα για τη διευκόλυνση της εφαρμογής των ενλόγω τιμών-στόχων, τα οποία περιλάμβαναν (κυρίως) περιοδικούς περιορισμούς στην παραγωγή, ανταλλαγή λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τις παραδόσεις, πραγματοποίηση τοπικών συναντήσεων και, από το τέλος του 1982, σύστημα "λογιστικής διαχείρισης" που αποσκοπούσε στην εφαρμογή των αυξήσεων των τιμών σε μεμονωμένους πελάτες

δ) προέβησαν σε ταυτόχρονες αυξήσεις τιμών εφαρμόζοντας τους ενλόγω στόχους

ε) κατένειμαν την αγορά παραχωρώντας σε κάθε παραγωγό έναν ετήσιο στόχο πωλήσεων ή "ποσοστώσεις" (1979, 1980 και, τουλάχιστον, για ένα μέρος του 1983) ή, ελλείψει οριστικής απόφασης που να καλύπτει ολόκληρο το έτος, υποχρεώνοντας τους παραγωγούς να περιορίζουν τις μηνιαίες πωλήσεις τους με αναφορά σε προηγούμενη περίοδο (1981/1982).

(...)

Άρθρο 3

Τα ακόλουθα πρόστιμα επιβάλλονται στις επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παρού-

σα απόφαση, όσον αφορά την παράβαση που διαπιστώνεται στο άρθρο 1.

(...)

vi) Hoechst AG, πρόστιμο 9 000 000 ECU ή 19 304 010 γερμανικά μάρκα (...).»

4. Δεκατέσσερις από τις δεκαπέντε εταιρίες, αποδέκτριες της ενλόγω αποφάσεως, μεταξύ των οποίων και η αναιρεσείουσα, άσκησαν προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της ανωτέρω αποφάσεως της Επιτροπής. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση που διεξήχθη, ενώπιον του Πρωτοδικείου, από τις 10 Δεκεμβρίου 1990 έως τις 15 Δεκεμβρίου 1990, οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του δικαστηρίου.

5. Με χωριστό υπόμνημα της 2ας Μαρτίου 1992, και ενώ η γραπτή και προφορική διαδικασία είχαν κατά τα ανωτέρω περατωθεί, αλλά πάντως πριν από τη δημοσίευση της αποφάσεως, η Hoechst ζήτησε από το Πρωτοδικείο την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας. Προς στήριξη του αιτήματός της, επικαλέσθηκε ορισμένα πραγματικά στοιχεία, τα οποία, όπως υποστηρίζει η ίδια, έγιναν γνωστά μόνο μετά το πέρας της προφορικής διαδικασίας και, ειδικότερα, μετά την δημοσίευση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 1992, BASF κ.λπ. κατά Επιτροπής (στο εξής: υποθέσεις «PVC») [4]. Από τα στοιχεία αυτά, η Hoechst ισχυρίστηκε ότι προκύπτουν σημαντικά τυπικά ελαττώματα της προσβαλλομένης πράξεως της Επιτροπής, για τη διερεύνηση των οποίων απαιτείται εκ νέου διεξαγωγή αποδείξεων.

Το Πρωτοδικείο, αφού άκουσε επί του ανακύψαντος ζητήματος εκ νέου τον γενικό εισαγγελέα, απέρριψε το αίτημα για επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, καθώς και την προσφυγή στο σύνολό της, με την από 10 Μαρτίου 1992 προαναφερθείσα απόφασή του.

6. Κατά της απορριπτικής αυτής αποφάσεως, η Hoechst άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου την ένδικη αίτηση, ζητώντας την αναίρεσή της και, είτε την αναγνώριση της ανυπαρξίας ή, επικουρικώς, την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής, είτε, επικουρικώς, την παραπομπή της υποθέσεως στο Πρωτοδικείο. Συγχρόνως ζητείται η καταδίκη της αναιρεσιβλήτου στα δικαστικά έξοδα. Με το δικόγραφο απαντήσεως, η αναιρεσείουσα παραιτήθηκε των ισχυρισμών της που αναφέρονται στην αναγνώριση της ανυπαρξίας της πράξης «Πολυπροπυλένιο», εμμένοντας πάντως στα υπόλοιπα αιτήματά της, όπως τα είχε διατυπώσει στο εισαγωγικό δικόγραφο της δίκης.

Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αναίρεση και να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

4 — Συνεκδικασθείσες υποθέσεις, T-79/89, T-84/89 έως T-86/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 και T-104/89 (Συλλογή 1992, σ. II-315).

Υπέρ της Hoechst παρενέβη στην εκκρεμή δίκη η εταιρία DSM NV.

II — Παραδεκτό της αιτήσεως αναιρέσεως

7. Με το δικόγραφο αντικρούσεως, η Επιτροπή ζητεί, καταρχάς, από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως στο σύνολό της ως απαράδεκτη, ισχυρίζεται δε ότι η αναιρεσείουσα δεν επικαλείται σε κανένα σημείο της αιτήσεώς της κάποιο νομικό σφάλμα της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, αλλά αντιθέτως προβάλλει το πρώτον στο στάδιο της αναιρέσεως μια σειρά από γεγονότα, επιχειρήματα και λόγους. Οι ονομαζόμενοι αυτοί ισχυρισμοί αναφέρονται στην ανυπαρξία της ενδίκου πράξεως «Πολυπροπυλένιο» της Επιτροπής ή σε άλλες σημαντικές διαδικαστικές παραβάσεις, που εντοπίζονται στη διαδικασία εκδόσεως της συγκεκριμένης πράξεως. Με την επίκληση των ισχυρισμών αυτών, η αναιρεσείουσα μεταβάλλει, κατά την Επιτροπή, το αντικείμενο της δίκης, κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 113, παράγραφος 2 και 116 παράγραφος 2 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

8. Από την πλευρά της, η αναιρεσείουσα παρατηρεί ότι η επίκληση από μέρους της των τυπικών ελαττωμάτων της προσβληθείσας ενώπιον του Πρωτοδικείου πράξεως έχει ως μόνο σκοπό να αποδείξει ότι το δικαστήριο της ουσίας υπέπεσε σε σφάλματα ως προς την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου. Επομένως, δεν είναι κατά τη γνώμη της δυνατόν να θεωρηθεί η αίτηση αναιρέσεως, για τις ανωτέρω αιτιάσεις της Επιτροπής, απαράδεκτη.

9. Σε πρώτη φάση πρέπει να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Οργανισμού ΕΟΚ του Δικαστηρίου, η αίτηση αναιρέσεως «περιορίζεται σε νομικά ζητήματα. Ως λόγοι αναιρέσεως επιτρέπεται να προβληθούν αναρμοδιότητα του Πρωτοδικείου, πλημμέλειες κατά την ενώπιόν του διαδικασία που θίγουν τα συμφέροντα του αναιρεσείοντος και παράβαση του κοινοτικού δικαίου από το Πρωτοδικείο». Εξάλλου, οι διατάξεις των άρθρων 113, παράγραφος 2, και 116, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, απαγορεύουν στον αναιρεσείοντα να μεταβάλει, με την αίτησή του ή το δικόγραφο αντικρούσεως, το αντικείμενο της ενώπιον του Πρωτοδικείου δίκης. Το Δικαστήριο μπορεί ακόμη, κατά πάσα στάση της δίκης και δυνάμει του άρθρου 119 του ιδίου κανονισμού, όταν μια αίτηση αναιρέσεως είναι προδήλως απαράδεκτη, να την απορρίψει με αιτιολογημένη διάταξη.

Για να είναι απαράδεκτη στο σύνολό της η ασκηθείσα αίτηση αναιρέσεως πρέπει να μην περιέχει κανένα παραδεκτώς προβαλλόμενο λόγο αναιρέσεως. Έτσι, απαιτείται η εξέταση του συνόλου των προβαλλομένων λόγων και η διαπίστωση της ελλείψεως παραδεκτού του καθενός από αυτούς [5].

5 — Το δικόγραφο της αιτήσεως αναιρέσεως πρέπει να εξετασθεί ως προς το παραδεκτό του εξαντλητικά και συνολικά. Όπως συνάγεται από διατάξεις του Δικαστηρίου για να κηρυχθεί απαράδεκτη μια αίτηση αναιρέσεως, επιβάλλεται η εξέταση όλων των προβαλλομένων λόγων και η διαπίστωση της έλλειψης παραδεκτού για τον καθένα από αυτούς, προτού κριθεί το απαράδεκτο της αιτήσεως στο σύνολό της. Βλ., τις διατάξεις του Δικαστηρίου, της 17ης Σεπτεμβρίου 1996, C-19/95 P, San Marco (Συλλογή 1996, σ. I-4435), της 25ης Μαρτίου 1996, C-137/95 P, VSPOB κλπ. (Συλλογή 1996, σ. I-1611), της 24ης Απριλίου 1996, C-87/95 P, CNPAAP (Συλλογή 1996, σ. I-2003), και της 11ης Ιουλίου 1996, C-148/96 P, Goldstein (Συλλογή 1996, σ. I-3885). Πρβλ. ακόμη την απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Μαρτίου 1994, C-53/92 P, Hilti κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. I-667).

10. Υπό το πρίσμα αυτό πρέπει να εξετασθεί και η ένσταση απαραδέκτου της Επιτροπής. Πράγματι, εκ πρώτης όψεως, η αόριστη διατύπωση των λόγων στο δικόγραφο της αιτήσεως αναιρέσεως γεννά ορισμένα ερωτήματα ως προς το παραδεκτό, καθώς δεν είναι εμφανές κατά περίπτωση σε τί συνίσταται η παράβαση νόμου την οποία φέρεται να έχει διαπράξει το Πρωτοδικείο. Πάντως, στο πλαίσιο του πρώτου λόγου αναιρέσεως που επικαλείται η Hoechst, γίνεται αναφορά σε νομικά σφάλματα στα οποία ισχυρίζεται η αναιρεσείουσα ότι υπέπεσε το Πρωτοδικείο όταν απέρριψε το αίτημά της για επανάληψη της διαδικασίας μετά την περάτωση της προφορικής διαδικασίας. Ο ισχυρισμός αυτός έχει αμιγώς νομικό χαρακτήρα, στηρίζεται σε στοιχεία που είχε στη διάθεσή του και για τα οποία απεφάνθη το Πρωτοδικείο, μπορεί συνεπώς να θεωρηθεί ως αυτόνομος λόγος αναιρέσεως, προβαλλόμενος παραδεκτώς.

11. Επομένως, ακόμη και αν οι ισχυρισμοί της Επιτροπής γίνονταν εν τέλει δεκτοί (κάτι που θα εξετασθεί στη συνέχεια, μαζί με τα επιχειρήματα προς αντίκρουση που προβάλλει η αναιρεσείουσα, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης του κάθε λόγου αναιρέσεως ξεχωριστά), δεν θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως στο σύνολό της, ως απαραδέκτου.

III — Παραδεκτό της παρεμβάσεως

12. Σε ό,τι αφορά στο περιεχόμενο και στο παραδεκτό της παρεμβάσεως της εταιρίας ΔΤΝ, ισχύουν κατ' αρχήν όσα αναφέρονται στα σχετικά σημεία των προτάσεων μου για τη συναφούς αντικειμένου υπόθεση Hüls [6], στα οποία και παραπέμπω.

Από την ανάλυση αυτή συνάγεται ότι η παρέμβαση της εταιρίας DSM στην παρούσα υπόθεση θα μπορούσε θεωρητικώς να κριθεί εν μέρει παραδεκτή, κατά το τμήμα της με το οποίο η παρεμβαίνουσα τάσσεται υπέρ της αναιρεσείουσας, εφόσον η τελευταία ζητεί από το Δικαστήριο, μετά την ακύρωση της πρωτοδίκου αποφάσεως, τη διαπίστωση της ανυπαρξίας ή του ανυποστάτου της πράξεως «Πολυπροπυλένιο» κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα. Τα υπόλοιπα αιτήματα της παρεμβαίνουσας, ή τα επιχειρήματα που αυτή επικαλείται για να στηρίξει άλλα αιτήματα της αναιρεσείουσας, δεν είναι, ούτως ή άλλως, εξεταστέα στο βάσιμό τους ως απαραδέκτως προβαλλόμενα.

Ωστόσο, στην παρούσα υπόθεση, η αναιρεσείουσα παραιτήθηκε, όπως προαναφέρθηκε, με το υπόμνημα απαντήσεώς της, από τους ισχυρισμούς της εκείνους που αφορούσαν το ανυπόστατο της πράξεως «Πολυπροπυλένιο»· περιόρισε δηλαδή τα αιτήματά της, επιδιώκοντας πλέον την ακύρωση και όχι τη διαπίστωση του ανυποστάτου της επίδικης πράξεως. Κατά συνέπεια, η παρέμβαση της εταιρίας DSM έχει καταστεί απαράδεκτη, ελλείψει εννόμου συμφέροντος.

6 — Σημεία 10 έως 15 των προτάσεών μου, οι οποίες παρουσιάζονται επίσης την ίδια ημέρα, επί της υποθέσεως C-199/92 P, Hüls κατά Επιτροπής.

IV — Οι λόγοι αναιρέσεως

Α — *Οι κρίσιμες διατάξεις και η νομολογία «PVC» του Δικαστηρίου*

14. Όπως παρουσιάζονται στα σημεία 19 έως 23 των προτάσεών μου στην υπόθεση Hüls, στις οποίες και αναφέρομαι.

13. Η Hoechst θεωρεί ότι η πράξη «Πολυπροπυλένιο» της Επιτροπής, κατά της οποίας είχε στραφεί με την προσφυγή της στο Πρωτοδικείο, βαρύνεται με ουσιώδη τυπικά ελαττώματα τα οποία την καθιστούν άκυρη [7]. Με αυτή την αφετηρία, η Hoechst προβάλλει, είτε ότι υπήρχαν επαρκείς αποδείξεις για τα ελαττώματα αυτά, τις οποίες το Πρωτοδικείο έπρεπε να εκτιμήσει και να ακυρώσει την πράξη «Πολυπροπυλένιο» ή τις οποίες μπορεί να διαπιστώσει για πρώτη φορά στην παρούσα φάση το Δικαστήριο, είτε ότι, τουλάχιστον, υπήρχαν σαφείς υπόνοιες για την ύπαρξη τυπικών ελαττωμάτων της προσβαλλόμενης πράξεως, οπότε το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε δικονομικές παραβάσεις επειδή αρνήθηκε να εξετάσει τις υπόνοιες αυτές περαιτέρω, αν και του ζητήθηκε. Για την ακρίβεια, η αναιρεσείουσα προσδίδει στα στοιχεία που επικαλείται μια διπλή λειτουργία: αφενός, θεωρεί ότι συνιστούν πλήρη απόδειξη για την ύπαρξη ουσιωδών τυπικών ελαττωμάτων, από τα οποία θα έπρεπε το Πρωτοδικείο να συναγάγει ότι η πράξη «Πολυπροπυλένιο» ήταν άκυρη· αφετέρου, θεωρεί ότι συνιστούν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία επέβαλαν στο Πρωτοδικείο να κάνει δεκτό το αίτημά της για επανάληψη της προφορικής διαδικασίας και για λήψη νέων μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας. Αντιστοίχως, διττή είναι και η άμυνα της Επιτροπής.

Β — *Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση*

15. Το Πρωτοδικείο απέρριψε τα αιτήματα που περιλαμβάνονταν στο από 2 Μαρτίου 1992 υπόμνημα της προσφεύγουσας [8], με την αιτιολογία, η οποία αναφέρεται στις σκέψεις 374 και 375 της αποφάσεως:

«Πρέπει, κατ' αρχάς, να σημειωθεί ότι η προαναφερθείσα απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 1992 δεν δικαιολογεί, αυτή καθαυτή, την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας στην παρούσα υπόθεση. Εξ άλλου, κατ' αντίθεση προς την επιχειρηματολογία την οποία είχε αναπτύξει στην προαναφερθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 1992, σκέψη 14, στην παρούσα υπόθεση και μέχρι το πέρας της προφορικής διαδικασίας, η προσφεύγουσα δεν ισχυρίστηκε, ούτε καν υπό μορφή νύξεως, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ανυπόστατη λόγω των πλημμελειών τις οποίες της αποδίδει. Τίθεται, επομένως, το ερώτημα αν η προσφεύγουσα δικαιολόγησε επαρκώς γιατί, στην παρούσα υπόθεση, κατ' αντίθεση προς τις υποθέσεις T-79/89 κ.λπ., δεν προέβαλε ενωρίτερα αυτές τις φερόμενες

7 — Όπως αναφέρθηκε (βλ., ανωτέρω, σημείο 6), η αναιρεσείουσα παραιτήθηκε, με το υπόμνημα απαντήσεως, από τους λόγους που αφορούσαν το ανυπόστατο της πράξεως «Πολυπροπυλένιο».

8 — Βλ., ανωτέρω, σημείο 5.

πλημμέλειες, οι οποίες, εν πάση περιπτώσει, θα έπρεπε να προϋπήρξαν της ασκήσεως της προσφυγής. Έστω και αν εναπόκειται στον κοινοτικό δικαστή να ερευνά αυτεπαγγέλτως, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, το ζήτημα του υποστατού της προσβαλλομένης πράξεως, αυτό ωστόσο δεν σημαίνει ότι πρέπει, σε κάθε προσφυγή που στηρίζεται στο άρθρο 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, να προβαίνει σε αυτεπάγγελτη έρευνα για το ενδεχομένως ανυπόστατο της προσβαλλομένης πράξεως. Μόνο στην περίπτωση που οι διάδικοι προβάλλουν αποχρώσες ενδείξεις περί του ανυποστάτου της προσβαλλομένης πράξεως, ο δικαστής υποχρεούται να ελέγχει το ζήτημα αυτό αυτεπαγγέλτως. Εν προκειμένω, η αναπτυχθείσα από την προσφεύγουσα επιχειρηματολογία δεν παρέχει αποχρώσες ενδείξεις υπέρ του ανυποστάτου της Αποφάσεως. Στην ενότητα ΙΙΙ του υπομνήματος της 2ας Μαρτίου 1992, η προσφεύγουσα επικαλέστηκε απλώς ότι υπήρχε "εύλογη αιτία" για να υποθέσει ότι η Επιτροπή παρέβη ορισμένους διαδικαστικούς κανόνες. Η φερόμενη παράβαση του γλωσσικού καθεστώτος, το οποίο προβλέπεται από τον εσωτερικό κανονισμό της Επιτροπής, δεν μπορεί όμως να συνεπάγεται το ανυπόστατο της προσβαλλομένης πράξεως, αλλά μόνον — και εφόσον προβληθεί εμπροθέσμως — την ακύρωσή της. Εξ άλλου, η προσφεύγουσα δεν εξήγησε γιατί η Επιτροπή επέφερε εκ των υστέρων τροποποιήσεις και στην Απόφαση του 1986, δηλαδή υπό ομαλές συνθήκες, οι οποίες διαφέρουν αισθητά από τις ιδιόρρυθμες συνθήκες της διαδικασίας PVC, οι οποίες χαρακτηρίζονταν από το γεγονός ότι η Επιτροπή έφτανε, τον Ιανουάριο του 1989, στο πέρας της θητείας της. Το γενικό τεκμήριο, το οποίο προβάλλει σχετικώς η προσφεύγουσα, δεν συνιστά αποχρώντα λόγο που να δικαιολογεί τη διεξαγωγή αποδείξεων, αφού διαταχθεί η επανέναρξη της προφορικής διαδικασίας.

Στην ενότητα ΙΙ του υπομνήματός της, η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε, ωστόσο, συγκεκριμένα, ότι τα πρωτότυπα της προσβαλλομένης αποφάσεως, τα φέροντα τις υπογραφές του Προέδρου της Επιτροπής και του εκτελεστικού γραμματέα, δεν υφίστανται σε όλες τις γλώσσες του αυθεντικού κειμένου. Αυτή, όμως, η φερόμενη πλημμέλεια, αν υποτεθεί ότι υφίσταται, δεν άγει, από μόνη της, στο ανυπόστατο της προσβαλλομένης αποφάσεως. Στην παρούσα υπόθεση, πράγματι, κατ' αντίθεση προς τις υποθέσεις "PVC", που προαναφέρθηκαν επανειλημμένα, η προσφεύγουσα δεν προέβαλε καμμία απτή ένδειξη περί του ότι, μετά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, επήλθε παραβίαση της αρχής ότι μια πράξη, άπαξ εκδοθείσα, δεν θίγεται και ότι ανετράπη έτσι, προς όφελος της προσφεύγουσας, το τεκμήριο νομιμότητας της οποίας απέλαυε η πράξη αυτή ως εκ της εμφανίσεώς της. Σε τέτοια περίπτωση, το γεγονός και μόνον ότι δεν υπάρχει προσηκόντως υπογεγραμμένο πρωτότυπο δεν συνεπάγεται, από μόνο του, το ανυπόστατο της προσβαλλομένης πράξεως. Δεν χρειαζόταν, επομένως, για τον λόγο αυτόν να επαναληφθεί η προφορική διαδικασία, ώστε να διαταχθεί νέα διεξαγωγή αποδείξεων. Κατά το μέτρο που η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας δεν θα μπορούσε να δικαιολογήσει αίτηση αναθεωρήσεως, δεν έπρεπε να γίνει δεκτό το αίτημά της περί επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας.»

Γ — *Εξέταση των λόγων αναιρέσεως*

1) *Ως προς τα όρια των εξουσιών του αναιρετικού δικαστή*

16. Θεωρώ σκόπιμο να απαντήσω προκαταρκτικώς σε δύο ζητήματα που έχει εγείρει η

αναιρεσείουσα, τα οποία άπτονται του γενικότερου προβληματισμού ως προς τα όρια των εξουσιών του αναιρετικού δικαστή.

α) Η διενέργεια αποδείξεων από τον αναιρετικό δικαστή

17. Η αναιρεσείουσα ζητεί από το Δικαστήριο, αν αυτό το κρίνει απαραίτητο, να διατάξει συμπληρωματικές αποδείξεις σχετικά με την ύπαρξη των προβαλλομένων τυπικών ελαττωμάτων της πράξεως «Πολυπροπυλένιο». Ειδικότερα, η αναιρεσείουσα θεωρεί ότι η προσφυγή που είχε ασκήσει ενώπιον του Πρωτοδικείου ήταν απαράδεκτη διότι στρεφόταν κατά ανύπαρκτης νομικώς πράξεως. Σημειώνει επίσης ότι, σύμφωνα με γενική αρχή του δικονομικού δικαίου που ισχύει και στην κοινοτική έννομη τάξη, ο δικαστής υποχρεούται να ελέγχει, ακόμη και αυτεπαγγέλτως, το παραδεκτό των ασκηθέντων ενδίκων βοηθημάτων. Την υποχρέωση αυτή, κατά την Hoechst, φέρει και ο δικαστής της αναιρέσεως. Ο τελευταίος, για να μπορέσει να ανταποκριθεί στην υποχρέωσή του αυτή, δικαιούται να διατάξει αποδείξεις για το κατά πόσον η προσφυγή ασκήθηκε παραδεκτώς, χωρίς να παραβαίνει τα όρια των εξουσιών του, όπως αυτά χαράσσονται από το άρθρο 51, παράγραφος 1, του Οργανισμού ΕΟΚ του Δικαστηρίου.

18. Δεν θεωρώ ότι απαιτείται πλέον να απαντηθεί ο ανωτέρω ισχυρισμός της αναιρεσείουσας, διότι στηρίζεται στη γενικότερη συλλογιστική της, κατά την οποία η προσβληθείσα πρωτοδίκως πράξη ήταν νομικώς ανύπαρκτη. Η παραίτηση της αναιρεσείουσας από το αίτημά της για την αναγνώριση του ανυποστάτου της πράξεως, παρασύρει και τους ισχυρισμούς της για το απαράδεκτο της ασκηθείσας ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγής. Ούτως ή άλλως, όμως, αξίζει να τονισθεί ότι δεν ανήκει στις εξουσίες του Δικαστηρίου, σε δίκη κατ' αναίρεση, να διατάσσει αποδείξεις. Για το ζήτημα αυτό, παραπέμπω στην ανάλυση που περιέχεται στα σημεία 26 έως 27 των προτάσεών μου επί της προμνησθείσης υποθέσεως Hüls.

β) Η επίκληση νέων γεγονότων σε αναιρετική δίκη

19. Κατά την αναιρεσείουσα, μετά την έκδοση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αποκαλύφθηκαν μια σειρά από γεγονότα, αποφασιστικής σημασίας για τη λύση της επίδικης διαφοράς, τα οποία δεν ήταν γνωστά στο Πρωτοδικείο ή τους διαδίκους. Για τον λόγο αυτό και στο πλαίσιο της παροχής δικαστικής προστασίας, η αναιρεσείουσα τα επικαλείται για πρώτη φορά ενώπιον του Δικαστηρίου.

20. Ωστόσο, επίκληση το πρώτον πραγματικών περιστατικών στην κατ' αναίρεση δίκη, είναι αντίθετη προς τις αρχές που διέπουν τον αναιρετικό έλεγχο και προς τις διατάξεις του άρθρου 51, παράγραφος 1 του Οργανισμού ΕΟΚ του Δικαστηρίου. Η αναίρεση αφορά μόνο νομικά ζητήματα. Επομένως, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι το Πρωτοδι-

κείο έσφαλε επειδή, στο πλαίσιο της νομικής του κρίσεως, δεν εκτίμησε πραγματικά περιστατικά, τα οποία δεν εγνώριζε ούτε μπορούσε να γνωρίζει, στο μέτρο που δεν είχαν προβληθεί ενώπιόν του ή είναι μεταγενέστερα της δημοσιεύσεως της αποφάσεως. Για τους λόγους αυτούς, τα σχετικά επιχειρήματα της αναιρεσείουσας, με τα οποία προσπαθεί να καταδείξει σε τι συνίστανται τα τυπικά ελαττώματα της επιδίκου πράξεως, προβάλλονται απαραδέκτως.

2) *Ως προς την ύπαρξη ουσιωδών τυπικών ελαττωμάτων της προσβληθείσας πράξεως*

α) Τα επιχειρήματα των διαδίκων

21. Η αναιρεσείουσα θεωρεί ότι το Πρωτοδικείο έσφαλε στο μέτρο που δεν έλαβε υπόψη του τα ουσιώδη τυπικά ελαττώματα της ενδίκου πράξεως «Πολυπροπυλένιο» της Επιτροπής, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 173, παράγραφοι 2 και 4 της Συνθήκης· η Hoechst υποστηρίζει ότι είχε προβάλει τις παρατυπίες αυτές ενώπιον του Πρωτοδικείου με το υπόμνημα της 2ας Μαρτίου 1992.

22. Καταρχάς, η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι δεν υπάρχει πρωτότυπο της προσβαλλομένης πράξεως, αυθεντικώς κυρωμένο σύμφωνα με τον τύπο που προβλέπει το άρθρο 12, πρώτο εδάφιο του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής. Τονίζει τη σημασία της κυρώσεως των συλλογικών πράξεων των κοινοτικών οργάνων, ως εγγυήσεως της τηρήσεως της αρχής της νομιμότητας. Αναφέρει ωστόσο ότι η έλλειψη του πρωτοτύπου δεν συνήγετο από την απλή ανάγνωση του φακέλου της υποθέσεως, διότι το κείμενο αυτό προσαρτάται κανονικά στα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής, τα οποία διατηρούνται στα αρχεία της τελευταίας. Η ανυπαρξία αυθεντικής κυρώσεως συνιστά, κατά την αναιρεσείουσα, κεκαλυμμένο ελάττωμα, το οποίο δεν ανατρέπει το τεκμήριο νομιμότητας της βαρυνόμενης από αυτό πράξεως· συνεπώς, η Hoechst θεωρεί ότι δικαιολογημένα δεν προέβαλε εγκαίρως τον σχετικό λόγο ακυρώσεως κατά την πρωτόδικη δίκη.

23. Η αναιρεσείουσα παρατηρεί, περαιτέρω, ότι, πέρα από την έλλειψη της αυθεντικής κυρώσεως, η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει, ως όφειλε, την απόφασή της σε όλες τις υποχρεωτικές εκ του νόμου γλώσσες· ειδικώς για την απόδοση της αποφάσεως στην ολλανδική και την ιταλική γλώσσα, εξουσιοδότησε ένα από τα μέλη της. Η εξουσιοδότηση αυτή στερείται νομικής βάσεως διότι δεν καλύπτεται από το άρθρο 27 του οικείου εσωτερικού κανονισμού, το οποίο επιτρέπει την εξουσιοδότηση μόνο για προπαρασκευαστικές και εκτελεστικές πράξεις. Η έκδοση μιας οριστικής αποφάσεως σε ορισμένες από τις υποχρεωτικές γλωσσικές δεν είναι, σύμφωνα με όσα υποστηρίζει η Hoechst, νομικώς επιτρεπτή. Επομένως, η παράλειψη καταρτίσεως του κειμένου της πράξεως «Πολυπροπυλένιο», κατά το χρόνο της εκδόσεώς της, επιπλέον στην ιταλική και στην ολλανδική, συνιστά ουσιώδες τυπικό ελάττωμα το οποίο, κατά την αναιρεσείουσα, έπρεπε να οδηγήσει στην ακύρωσή της.

24. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει επίσης ότι η προσβαλλόμενη πράξη δεν της κοινοποιήθηκε ποτέ, κατά παράβαση του άρθρου 191, παράγραφος 3, της Συνθήκης και του άρθρου 12, τρίτο εδάφιο του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής. Συνεπώς, η ενλόγω πράξη δεν παρήγαγε ποτέ έννομα αποτελέσματα. Σημειώνει, ειδικότερα, ότι το κείμενο που της εστάλη από την Επιτροπή και εκείνο που δημοσιεύθηκε μεταγενέστερα στην Επίσημη Εφημερίδα περιέχουν αλλοιώσεις και μεταβολές, σε σχέση με εκείνο που αποφασίσθηκε εν συνόδω από την Επιτροπή· οι μεταβολές αυτές εκφεύγουν των απλών ορθογραφικών και γραμματικών διορθώσεων που είναι επιτρεπτές κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου [9]. Κατά την αναιρεσείουσα, η Επιτροπή προέβη στην εκ των υστέρων τροποποίηση της αποφάσεώς της. Αυτό αποδεικνύεται από τις διευκρινίσεις των εκπροσώπων της Επιτροπής κατά την προφορική διαδικασία της υποθέσεως «PVC» [10] και από όσα δέχθηκε το Πρωτοδικείο στην ενλόγω υπόθεση, όπως και στην πρόσφατη απόφαση PEBD [11]. Η Hoechst επικαλείται συμπληρωματικώς ορισμένες — οφθαλμοφανείς κατά την ίδια — αλλοιώσεις του περιεχομένου της πράξεως, οι οποίες περιέχονται στο κείμενο που της κοινοποιήθηκε στη γερμανική γλώσσα. Αναφέρεται προς τούτο σε χωρία του κειμένου, τα οποία φαίνεται να προστέθηκαν μεταγενεστέρως στην αρχικώς εκδοθείσα πράξη και τα οποία είναι γραμμένα με διαφορετικούς τυπογραφικούς χαρακτήρες και σε μικρότερα τυπογραφικά διαστήματα. Ακόμη, υποστηρίζει ότι, σε ορισμένα σημεία της κοινοποιηθείσας πράξεως φαίνεται να έχουν αφαιρεθεί χωρία του αρχικού κειμένου. Η κοινοποιηθείσα πράξη, η οποία εμφανίζεται ως επίσημο αντίγραφο της αρχικής αποφάσεως, περιέχει δακτυλογραφημένη μνεία της υπογραφής του Επιτρόπου Sutherland. Δεν είναι όμως σαφές ποιό κείμενο υπογράφει ο Επίτροπος: το αρχικό κείμενο, το οποίο υπέστη παρανόμως μεταβολές ή το τελικώς κοινοποιηθέν κείμενο, το οποίο καταρτίσθηκε χωρίς καν να υπάρχει ολοκληρωμένη αρχική πράξη. Διότι τόσο από τις ενδείξεις που συνάγονται από το κοινοποιηθέν κείμενο όσο και από τα στοιχεία που παρουσιάσθηκαν στο πλαίσιο των υποθέσεων «PVC», πρέπει να θεωρείται βέβαιο, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της αναιρεσείουσας, ότι κατά πάγια πρακτική, κάθε απόφαση της Επιτροπής υφίσταται μετά την έκδοσή της μια νέα επεξεργασία από τη νομική της υπηρεσία πριν κοινοποιηθεί στους αποδέκτες.

25. Από όλες τις ανωτέρω παραλείψεις και ενέργειες της Επιτροπής, η Hoechst αντλεί το συμπέρασμα ότι η προσβαλλόμενη πράξη εκδόθηκε, μεταξύ άλλων, και κατά παράβαση των κανόνων περί αιτιολογίας, στο μέτρο που το αιτιολογικό της πράξεως μεταβλήθηκε και εμπλουτίσθηκε μετά από την έκδοσή της. Δεν ακολουθήθηκαν λοιπόν οι δεσμευτικοί κανόνες του άρθρου 190 της Συνθήκης· η παράβαση του ουσιώδους αυτού τύπου έπρεπε να οδηγήσει στην ακύρωση της πράξεως «Πολυπροπυλένιο» από το Πρωτοδικείο.

26. Η Επιτροπή απαντά πως από το κείμενο της αποφάσεως του Πρωτοδικείου δεν συνάγεται ότι διαπράχθηκε κανένα από τα νομικά σφάλματα τα οποία επικαλείται η αναιρεσείουσα. Επομένως, οι σχετικοί ισχυρισμοί της, είναι στο σύνολό τους, απορριπτέοι.

9 — Απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Αυγούστου 1988, υπόθεση 131/86, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1988, σ. 935).

10 — Βλ., ανωτέρω, υποσημείωση 4.

11 — Απόφαση της 6ης Απριλίου 1995, συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-80/89, T-81/89, T-83/89, T-87/89, T-88/89, T-90/89, T-93/89, T-95/89, T-97/89, T-99/89, T-100/89, T-101/89, T-103/89, T-105/89, T-107/89 και T-112/89, BASF κ.λπ. (Συλλογή 1995, σ. II-729).

27. Σε ό,τι αφορά την ανυπαρξία αυθεντικώς κυρωμένου πρωτοτύπου, η Επιτροπή συμφωνεί με τη συλλογιστική του Πρωτοδικείου (σκέψη 375 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως), κατά την οποία, ακόμη και αν τέτοιο πρωτότυπο δεν υπάρχει, η παρανομία αυτή δεν αρκεί από μόνη της για να θίξει τη νομιμότητα της πράξεως. Απαιτείται, επιπροσθέτως, όπως ο προβάλλων τον ισχυρισμό διάδικος προσκομίσει αποχρώσες ενδείξεις για το ότι το περιεχόμενο της πράξεως αυτής μεταβλήθηκε παρανόμως σε χρόνο μεταγενέστερο της εκδόσεώς της. Μόνον αν προσαχθούν ως προς τούτο αποχρώσες ενδείξεις, ανατρέπεται το τεκμήριο νομιμότητας της πράξεως και η παράλειψη αυθεντικής κυρώσεώς της παράγει έννομες συνέπειες [12]. Κατά την αναιρεσίβλητο, η συλλογιστική αυτή ακολουθήθηκε και στις αποφάσεις «PVC» του Πρωτοδικείου [13] και του Δικαστηρίου [14]. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή σημειώνει ότι ο λόγος περί παραβάσεως ουσιώδους τύπου λόγω μη συμμορφώσεως στον κανόνα του άρθρου 12 του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής, προβλήθηκε εκπροθέσμως, μετά το πέρας της προφορικής διαδικασίας και ορθώς δεν έγινε δεκτός από το Πρωτοδικείο.

28. Ως προς την παράνομη, κατά την αναιρεσείουσα, εξουσιοδότηση σε έναν από τους Επιτρόπους, για την εκ των υστέρων κατάρτιση του κειμένου της πράξεως στην ιταλική και στην ολλανδική, η Επιτροπή παρατηρεί ότι δεν αποδεικνύεται από τα στοιχεία που επικαλείται η Hoechst. Δεν αποδεικνύεται επίσης η εκ των υστέρων παράνομη μεταβολή του περιεχομένου της ενδίκου πράξεως· επομένως, δεν κοινοποιήθηκε στην Hoechst πράξη διαφορετικού περιεχομένου από εκείνη που είχε αρχικώς εκδοθεί. Ειδικότερα, για τις οφθαλμοφανείς, κατά την αναιρεσείουσα, αλλοιώσεις που περιέχει το γερμανικό κείμενο, η αναιρεσίβλητος σημειώνει πως, εκτός του ότι είναι αναπόδεικτοι, προβάλλονται για πρώτη φορά στη δίκη κατ' αναίρεση και συνεπώς δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη.

β) Η απάντησή μου στα ανωτέρω επιχειρήματα

29. Η αναιρεσείουσα προβάλλει την ύπαρξη μιας σειράς από ουσιώδη τυπικά ελαττώματα της πράξεως «Πολυπροπυλένιο»· τα ελαττώματα αυτά, ανεξαρτήτως αν έχουν προβληθεί από τους διαδίκους, ελέγχονται και αυτεπαγγέλτως από τον κοινοτικό δικαστή, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου.

i. Ως προς την έκταση του αναιρετικού ελέγχου και επί αυτεπαγγέλτως ελεγχομένων ζητημάτων

12 — Για την ανάγκη πληρέστερης αποδείξεως παρόμοιων τυπικών ελαττωμάτων, η αναιρεσίβλητη αναπέμπει στην προαναφερθείσα απόφαση του Δικαστηρίου και στις αποφάσεις της 7ης Ιουλίου 1994, T-43/92, Dunlop (Συλλογή 1994, σ. II-441) και της 27ης Οκτωβρίου 1994, T-34/92, Fiatagri (Συλλογή 1994, σ. II-905) και T-35/92, John Deere (Συλλογή 1994, σ. II-957).

13 — Βλ., ανωτέρω, υποσημείωση 9.

14 — Απόφαση της 15ης Ιουνίου 1994, Επιτροπή κατά BASF κ.ά., C-137/92 P (Συλλογή 1994, I-2555).

30. Για το ζήτημα αυτό, παραπέμπω στην ανάλυση που αναπτύσσεται στα σημεία 26, 27 και 30 των προτάσεών μου στην υπόθεση Hüls. Από την ανάλυση αυτή, συνάγεται ότι ακόμη και επί αυτεπαγγέλτως ελεγχομένων νομικών ζητημάτων, ο αναιρετικός έλεγχος περιορίζεται στην εξέταση, αφενός, της ορθής υπαγωγής των υπό του δικαστηρίου της ουσίας διαπιστωθέντων πραγματικών περιστατικών υπό τον προσήκοντα κανόνα δικαίου και αφετέρου, στο μέτρο που αυτό ζητείται με το αναιρετήριο, αν αντίστοιχοι πραγματικοί ισχυρισμοί είχαν προβληθεί παραδεκτώς στο δικαστήριο της ουσίας και αυτό παρέλειψε να τους εξετάσει. Κατά συνέπεια, τα λοιπά νομικά και πραγματικά επιχειρήματα της αναιρεσείουσας, με τα οποία ζητεί περαιτέρω αποδείξεις για την διαπίστωση της υπάρξεως τυπικών ελαττωμάτων της πράξεως «Πολυπροπυλένιο» της Επιτροπής και ειδικότερα, επιχειρεί να συμπληρώσει το από 2ας Μαρτίου 1992 υπόμνημά της, δεν μπορούν να εξετασθούν στην κατ' αναίρεση δίκη.

ii. Ως προς την ύπαρξη πλήρως αποδεδειγμένων τυπικών ελαττωμάτων της προσβαλλομένης

31. Από την εξέταση του περιεχομένου της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, παρατηρώ ότι το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε νομικό σφάλμα σε σχέση με τον εντοπισμό και την εκτίμηση στοιχείων από τα οποία συναγόταν η ύπαρξη ουσιωδών τυπικών ελαττωμάτων της πράξεως «Πολυπροπυλένιο». Από την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση δεν συνάγεται ότι ο δικαστής της ουσίας είχε στη διάθεσή του παρόμοιας φύσεως και σημασίας στοιχεία, ούτε, a fortiori, ότι τα εκτίμησε εσφαλμένως. Περαιτέρω, η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι είχε επικαλεσθεί πρωτοδίκως, κυρίως με το από 2ας Μαρτίου 1992 υπόμνημά της, τα κρίσιμα τυπικά ελαττώματα της επίδικης πράξεως, τα οποία εσφαλμένως το Πρωτοδικείο αρνήθηκε να εκτιμήσει.

32. Στο μέτρο που η Hoechst προβάλλει παράλειψη εξετάσεως ουσιώδους ισχυρισμού και παραμόρφωση (αλλοίωση) αποδεικτικών εγγράφων, ο σχετικός λόγος αναιρέσεως είναι παραδεκτός. Ως προς το βάσιμό του, πρέπει να παρατηρηθούν τα ακόλουθα: σε κανένα διαδικαστικό έγγραφο της ενώπιον του Πρωτοδικείου δίκης [15] δεν περιέχεται σαφές αίτημα της προσφεύγουσας για ακύρωση της προσβαλλομένης πράξεως λόγω της υπάρξεως ουσιωδών ελαττωμάτων, ούτε γίνεται επίκληση στοιχείων από τα οποία προκύπτουν πλήρως οι παρατυπίες αυτές. Ειδικά για το υπόμνημα της 2ας Μαρτίου 1992, πρέπει να παρατηρηθεί ότι πιθανολογείται απλώς η ύπαρξη ελαττωμάτων που καθιστούν την πράξη ανυπόστατη και στοχεύει στην επανάληψη της προφορικής διαδικασίας και όχι στην προβολή λόγου ακυρώσεως. Αλλά και αν

15 — Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει εμμέσως ότι, στο μέτρο που ένα ελάττωμα προκύπτει από το σώμα της προσβαλλόμενης πράξεως, όπως αυτή περιέχεται στο φάκελο με βάση τον οποίο απεφάνθη το Πρωτοδικείο, είναι δυνατόν να προβληθεί για πρώτη φορά στην αναιρετική δίκη. Όμως η προσβαλλόμενη πράξη δεν είναι διαδικαστικό έγγραφο της πρωτόδικης δίκης και επομένως δεν μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την προβολή λόγων αναιρέσεως. (Βλ. επί τούτου, όσα αναφέρονται στην υποσημείωση 36 στις προτάσεις μου για την υπόθεση Hüls.)

ακόμη το υπόμνημα αυτό ερμηνευόταν ότι, ανεξαρτήτως των ισχυρισμών περί ανυποστάτου, περιέχει τα πραγματικά εκείνα στοιχεία, τα οποία ο δικαστής της ουσίας θα έπρεπε να αξιολογήσει ώστε να διαγνώσει κατά πόσον η ένδικος πράξη βαρύνεται ή όχι με ουσιώδη τυπικά ελαττώματα [16], και πάλι η κρίση του Πρωτοδικείου είναι καθ' όλα ορθή.

33. Καταρχάς, υπάρχει ζήτημα άν το Πρωτοδικείο θα έπρεπε να λάβει υπόψη του το ανωτέρω υπόμνημα, λόγω της καθυστερημένης υποβολής του [17]. Δεν επιμένω στο παρόν στάδιο στην παρουσίαση εξίσου εκτενούς επιχειρηματολογίας ως προς το ζήτημα αυτό. Και αν ακόμη, ανεξαρτήτως του εκπροθέσμου του υπομνήματος, το Πρωτοδικείο το έλαβε — αν και δεν όφειλε — υπόψη, δεν υπήρχαν στο υπόμνημα αυτό πλήρη αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία προκύπτει η ύπαρξη ουσιωδών τυπικών ελαττωμάτων της ενδίκου πράξεως. Δηλαδή, η Hoechst δεν κατόρθωσε να προβάλει επαρκή στοιχεία ως προς την ύπαρξη των ελαττωμάτων που καταμαρτυρεί στην πράξη «Πολυπροπυλένιο» [18].

Επομένως, ο ανωτέρω εξετασθείς λόγος αναιρέσεως είναι απορριπτέος.

3) Ως προς το ενδεχόμενο της υπάρξεως ουσιωδών τυπικών ελαττωμάτων της προσβληθείσας πράξεως

34. Σύμφωνα, με την επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας, και αν ακόμη από τα στοι-

16 — Το κρίσιμο στοιχείο που είχε προβάλει η προσφεύγουσα στην δίκη ενώπιον του Πρωτοδικείου, δεν αφορά στο υποστατό της προσβαλλομένης πράξεως, αλλά στο ενδεχόμενο να συντρέχουν τα τυπικά ελαττώματα της ανυπαρξίας των απαραιτήτων υπογραφών, της εκ των υστέρων μεταβολής του περιεχομένου της πράξεως και της παραβάσεως του γλωσσικού καθεστώτος. Δηλαδή, για τον δικαστή δεν είναι σημαντικός ο νομικός χαρακτηρισμός που δίνουν οι διάδικοι στα γεγονότα αλλά τα ίδια τα γεγονότα που αυτοί επικαλούνται. Ιδιαιτέρως μάλιστα, όταν τα γεγονότα αυτά, οσάκις συντρέχουν, μπορεί μεν να μην καθιστούν την πράξη ανυπόστατη, συνιστούν όμως παράβαση ουσιώδους τύπου της εκδοθείσας πράξεως, αυτεπαγγέλτως ελεγχόμενη.

17 — Αυτό υποβλήθηκε μετά το πέρας της προφορικής διαδικασίας και, αν ερμηνευθεί προς την κατεύθυνση που προτείνει η αναιρεσείουσα, τότε περιέχει νέους λόγους ακυρώσεως της πράξεως «Πολυπροπυλένιο», οι οποίοι δεν είχαν προβληθεί ούτε καν εν σπέρματι κατά την έγγραφη διαδικασία και οι οποίοι στηρίζονται σε πραγματικά στοιχεία που εμφανίζονται για πρώτη φορά με το υπόμνημα. Σύμφωνα με τις ήδη παρατεθείσες διατάξεις της παραγράφου 2, του άρθρου 48 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών, «(...) εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία». Ανεξάρτητα από το ζήτημα αν η εξαίρεση αυτή ισχύει και για τις περιπτώσεις που έχει περατωθεί η προφορική διαδικασία, δεν νομίζω πως τα στοιχεία που επικαλέσθηκε η Hoechst με το υπόμνημά της παρουσιάζουν τα ανωτέρω χαρακτηριστικά, ώστε να δικαιολογείται η καθυστερημένη προβολή των σχετικών ισχυρισμών. Η αναιρεσείουσα εταιρία θεωρεί ότι η γνώση της υπάρξεως ουσιωδών τυπικών ελαττωμάτων έγινε δυνατή μόνον κατόπιν των αποκαλύψεων των εκπροσώπων της Επιτροπής στις υποθέσεις «PVC» υπό την έννοια αυτή, οι αποκαλύψεις αυτές συνιστούν πραγματικά στοιχεία «που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία». Η συλλογιστική αυτή δεν είναι κατά τη γνώμη μου ορθή, διότι η γνώση των τυπικών αυτών ελαττωμάτων, έστω και εν σπέρματι, ανατρέχει σε χρονικό σημείο προγενέστερο των αποκαλύψεων που έγιναν κατά τη συζήτηση ενώπιον του Πρωτοδικείου, των υποθέσεων «PVC», οπότε τα ελαττώματα αυτά θα έπρεπε να έχουν προβληθεί, έστω και συνοπτικά, ήδη με το εισαγωγικό δικόγραφο ή, εν πάση περιπτώσει, μέχρι το πέρας της προφορικής διαδικασίας. Για την ανάλυση των λόγων για τους οποίους θεωρώ ότι οι ισχυρισμοί και τα αιτήματα που περιέχονται στο ενλόγω υπόμνημα, παρουσιάσθηκαν εκπροθέσμως και δεν έπρεπε να ληφθούν υπόψη από το Πρωτοδικείο, παραπέμπω στην ανάλυση που αναπτύσσεται στις σκέψεις 57 έως 79 των προτάσεών μου για την υπόθεση Hüls.

18 — Εξάλλου, από τα ανωτέρω προβαλλόμενα τυπικά ελαττώματα, κρίσιμο είναι εκείνο της ανυπαρξίας κυρωμένου πρωτοτύπου της πράξεως της Επιτροπής, κατά τα προβλεπόμενα από το άρθρο 12 του εσωτερικού της κανονισμού. Το ελάττωμα αυτό καλύπτει και τις υπόλοιπες παρατυπίες που προβάλλει η αναιρεσείουσα (βλ., επ' αυτού, το σημείο 33 των προτάσεών μου στην υπόθεση Hüls). Ωστόσο δεν διαπιστώθηκε από το δικαστήριο της ουσίας ούτε γίνεται επίκληση συγκεκριμένων αποδείξεων για τα ανωτέρω ελαττώματα σε κάποιο διαδικαστικό έγγραφο της δίκης ενώπιον του Πρωτοδικείου. Συνεπώς, στο μέτρο που δεν στοιχειοθετήθηκε επαρκώς η παράβαση των τύπων που περιέχει το άρθρο 12 του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής, δεν μπορούσε να συναχθεί με βεβαιότητα ότι, πρώτον, η κοινοποιηθείσα πράξη είχε υποστεί τροποποιήσεις μετά την έκδοσή της από την Επιτροπή, δεύτερον, η τελευταία δεν εξέδωσε την πράξη σε όλες τις γλώσσες του κανονισμού της διαδικασίας ούτε, τρίτον, συντρέχει κάποιο ουσιώδες τυπικό ελάττωμα της πράξεως, σχετικό με τους κανόνες περί αιτιολογήσεως και κοινοποιήσεως των αποφάσεων της Επιτροπής. Με το υπόμνημα της 2ας Μαρτίου 1992 διατυπώνονται μόνο υπόνοιες ότι ενδεχομένως να έχουν διαπραχθεί από μέρους της Επιτροπής, ορισμένες παρατυπίες κατά την έκδοση της πράξεως «Πολυπροπυλένιο». Οι απλές υπόνοιες δεν μπορούσαν σε καμία περίπτωση να οδηγήσουν, από μόνες τους, στην ακύρωση της προσβληθείσας πράξεως.

χεία που υποβλήθηκαν στην κρίση του Πρωτοδικείου δεν συνάγεται η συντέλεση ουσιωδών παρατυπιών από τον εκδότη της προσβληθείσας πράξεως, παραμένει προς εξέταση αν τα ίδια στοιχεία δικαιολογούσαν την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, ώστε να διαταχθούν νέα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας.

α) Τα επιχειρήματα των διαδίκων

35. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι με το από 2 Μαρτίου 1992 υπόμνημά της είχε ζητήσει από το Πρωτοδικείο, αφενός, την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, σύμφωνα με τα άρθρα 62 και 64 του Κανονισμού Διαδικασίας του και αφετέρου, τη λήψη μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 65 και 66 του ίδιου κανονισμού. Υποστηρίζει ακόμη ότι, αντίθετα με όσα διατείνεται η Επιτροπή, το Πρωτοδικείο δεν έχει απεριόριστη ευχέρεια απαντήσεως στα ανωτέρω αιτήματα και ότι η απάντηση αυτή ελέγχεται αναιρετικώς. Για να κριθεί το νόμιμο της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, κρίσιμο είναι, όπως υποστηρίζει η Hoechst, να εκτιμηθεί ο σκοπός που επιδιώκεται με την αίτηση επαναλήψεως της διαδικασίας. Όταν η ενλόγω αίτηση τείνει στη διεξαγωγή αποδείξεων, για να διαπιστωθούν νέα γεγονότα αποφασιστικής σημασίας — οπότε και μια νέα συζήτηση της υποθέσεως είναι, στο πλαίσιο αυτό, απαραίτητη — η ευχέρεια αυτή του Πρωτοδικείου μετατρέπεται σε υποχρέωση επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας και διεξαγωγής αποδείξεων, η οποία υποχρέωση επιβάλλεται από τους κανόνες που καθορίζουν το βάρος των αποδείξεων. Οι κανόνες αυτοί καθιστούν υποχρεωτική την αναζήτηση των κρίσιμων για τη λύση της διαφοράς αποδεικτικών στοιχείων. Κατά τη Hoechst, η περαιτέρω διερεύνηση των ισχυρισμών της για την ύπαρξη ουσιωδών τυπικών ελαττωμάτων της προσβληθείσας πράξεως, επιτασσόταν συνεπώς από μια σειρά δικονομικών και ουσιαστικών κανόνων του κοινοτικού δικαίου. Για το λόγο αυτό, η απορριπτική απάντηση του δικαστηρίου της ουσίας είναι αντίθετη τόσο προς το άρθρο 62 όσο και τα άρθρα 65 και 66 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Ο δικαστής της ουσίας ήταν υποχρεωμένος, όχι μόνο κατόπιν του προβληθέντος αιτήματος, αλλά και αυτεπαγγέλτως, να αναζητήσει, ενόψει των όσων περιέχονταν στο υπόμνημα της 2ας Μαρτίου 1992, τα στοιχεία εκείνα που θα του επέτρεπαν να διαγνώσει αν η πράξη «Πολυπροπυλένιο» εκδόθηκε νομίμως ή όχι.

36. Η αναιρεσείουσα προβάλλει, επίσης, ότι το Πρωτοδικείο δεν απέρριψε τους ισχυρισμούς που περιέχονται στο υπόμνημα ως υποβληθέντες εκπροθέσμως, αλλά τους εξέτασε στην ουσία τους· παρέλειψε όμως, αν και όφειλε, να τους εξετάσει υπό το πρίσμα, όχι μόνον του ανυποστάτου, αλλά και της παραβάσεως ουσιώδους τύπου. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, σύμφωνα με όσα προβάλλει η Hoechst, η Επιτροπή δεν δικαιούται να υποστηρίζει ότι το υπόμνημα κατατέθηκε καθυστερημένως. Με τον ισχυρισμό της αυτό, αμφισβητεί τη νομική ορθότητα της αναιρεσιβαλλομένης, παρά το ότι δεν έχει ασκήσει αυτοτελή αναίρεση, οπότε και ο σχετικός ισχυρισμός είναι απαράδεκτος. Σε ό,τι αφορά το επιχείρημα ότι τα όσα περιέχονται στο υπόμνημα της 2ας Μαρτίου 1992 έπρεπε να είχαν προβληθεί εντός τριμήνου

από τη γνώση τους, κατ' αναλογία των όσων ορίζονται στο άρθρο 125 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου για την αίτηση αναθεωρήσεως, η Hoechst απαντά ότι δεν χωρεί αναλογική εφαρμογή δικονομικής προθεσμίας. Ούτως ή άλλως όμως, στο μέτρο που η γνώση των προβαλλομένων ισχυρισμών επήλθε με τις αποκαλύψεις των εκπροσώπων της Επιτροπής κατά την ακροαματική διαδικασία των υποθέσεων «PVC» ενώπιον του Πρωτοδικείου, η οποία έλαβε χώρα την 10η Δεκεμβρίου 1992, το τρίμηνο δεν είχε παρέλθει στις 2 Μαρτίου 1992, ημέρα καταθέσεως του υπομνήματος.

37. Από την πλευρά της, η Επιτροπή παρατηρεί, καταρχάς, ότι η αναιρεσείουσα εσφαλμένως υποστηρίζει πως υπήρχε υποχρέωση του Πρωτοδικείου να διατάξει επανάληψη της διαδικασίας, διότι παρόμοιο μέτρο δεν ήταν απαραίτητο στη συγκεκριμένη υπόθεση. Κατά την Επιτροπή, το αίτημα της προσφεύγουσας για επανάληψη της προφορικής διαδικασίας δεν στηριζόταν σε γεγονότα σημαντικά για τη λύση της διαφοράς, είχε δε προβληθεί εκπροθέσμως. Οι ισχυρισμοί περί προσβολής του γλωσσικού καθεστώτος της πράξεως ή περί ανυπαρξίας αυθεντικώς κυρωμένου πρωτοτύπου της προσβληθείσας πράξεως, ορθώς παραμερίσθηκαν από το Πρωτοδικείο διότι, όπως κρίθηκε μεταγενέστερα με την απόφαση «PVC» του Δικαστηρίου [19], αυτά τα ελαττώματα, και αν ακόμη συντρέχουν, δεν καθιστούν ανυπόστατη τη βαρυνόμενη με αυτά πράξη. Σε ό,τι αφορά τα γεγονότα που επικαλέσθηκε η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της, η Επιτροπή παρατηρεί τα εξής: στο μέτρο που συνδέονται με την απόφαση «PVC» του Πρωτοδικείου, δεν μπορούν να προβληθούν για να στηρίξουν αίτηση επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας· γίνεται δεκτό από τη νομολογία ότι το περιεχόμενο μιας δικαστικής αποφάσεως επί άλλων υποθέσεων δεν μπορεί να δικαιολογήσει την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας για μια άλλη δίκη [20]. Αν ως νέα γεγονότα θεωρηθούν οι αποκαλύψεις των εκπροσώπων της Επιτροπής, στις οποίες στηρίχθηκε η απόφαση «PVC» του Πρωτοδικείου, αυτές είχαν προβληθεί εκπροθέσμως από τη Hoechst με την από 2 Μαρτίου 1992 αίτησή της. Η προβολή των γεγονότων αυτών έπρεπε να γίνει εντός τριμήνου από τη γνώση τους, κατ' αναλογία των όσων προβλέπονται για την αίτηση αναθεωρήσεως από το άρθρο 125 του Κανονισμού Διαδικασίας. Η Επιτροπή αναφέρει ότι ήδη από το απόγευμα της 22ας Νοεμβρίου 1991, ένας υπάλληλός της είχε αναγνωρίσει, στο πλαίσιο της ενώπιον του Πρωτοδικείου ακροαματικής διαδικασίας της υποθέσεως «PVC», ότι η διαδικασία του άρθρου 12 του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής είχε περιέλθει σε αχρησία. Από την ημέρα λοιπόν εκείνη, κατά την αναιρεσίβλητο, η Hoechst γνώριζε τα γεγονότα που προέβαλε με την αίτησή της για επανάληψη της προφορικής διαδικασίας. Η Επιτροπή προσθέτει ακόμη ότι εσφαλμένως η αναιρεσείουσα θεωρεί πως το Πρωτοδικείο δέχθηκε εμμέσως το εμπρόθεσμο του υπομνήματος· αντιθέτως, εξέφρασε με την απόφασή του αμφιβολίες για το κατά πόσον οι ισχυρισμοί που περιέχονται στο υπόμνημα προβλήθηκαν στον κατάλληλο χρόνο.

38. Η Επιτροπή υποστηρίζει ακόμη ότι ορθώς το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η Hoechst

19 — Βλ., ανωτέρω, υποσημείωση 14.

20 — Η Επιτροπή αναφέρεται στη διάταξη του Πρωτοδικείου της 26ης Μαρτίου 1992, T-4/89 Rév., BASF (Συλλογή 1992, σ. II-1591) και την απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Μαρτίου 1991, C-403/85 Rév., Ferrandi (Συλλογή 1991, σ. I-1215).

δεν προέβαλε με την αίτησή της τις απαραίτητες αποχρώσες ενδείξεις, ώστε να γίνει δεκτό το αίτημά της για επανάληψη της διαδικασίας. Η θέση του Πρωτοδικείου διατηρεί την ορθότητά της ακόμη και αν το υπόμνημα της Hoechst της 2ας Μαρτίου 1992 ερμηνευθεί ότι προέβαλε την τυπική ακυρότητα και όχι ότι η πράξη της Επιτροπής «Πολυπροπυλένιο» είναι ανυπόστατη. Η αναιρεσείουσα και όχι η Επιτροπή έφερε το βάρος των αποδείξεων για την ύπαρξη των κρίσιμων τυπικών ελαττωμάτων. Η αντίθετη ερμηνεία, την οποία υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, προσκρούει στο τεκμήριο νομιμότητας των πράξεων των κοινοτικών οργάνων και τη νομολογία [21]. Επιπλέον, η Hoechst δεν μπορούσε να αρκεσθεί στην επίκληση της μη τηρήσεως της διαδικασίας του άρθρου 12 του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής. Όφειλε να προβάλει συγκεκριμένες ενδείξεις από τις οποίες να συνάγεται ότι η πράξη «Πολυπροπυλένιο» υπέστη μεταβολές ως προς το περιεχόμενό της, σε χρόνο μεταγενέστερο της εκδόσεώς της. Η ερμηνεία αυτή, την οποία ακολούθησε το Πρωτοδικείο στην υπό κρίση υπόθεση, στηρίζεται, σύμφωνα πάντοτε με την Επιτροπή, στις αποφάσεις του Δικαστηρίου Lestelle [22] και «PVC» [23]. Εν πάση περιπτώσει, τα τυπικά ελαττώματα της πράξεως «Πολυπροπυλένιο», αν όντως συντρέχουν, έπρεπε, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, να είχαν προβληθεί ήδη με το δικόγραφο της προσφυγής και όχι μετά το πέρας της προφορικής διαδικασίας. Επικουρικώς, η αναιρεσίβλητος ισχυρίζεται ότι ανήκε στην απόλυτη ευχέρεια του Πρωτοδικείου να κρίνει κατά πόσον η επανάληψη της διαδικασίας ήταν αναγκαία ή όχι [24].

39. Σε ό,τι αφορά τις διατάξεις του άρθρου 64, παράγραφος 3, στοιχείο δ' του Κανονισμού Διαδικασίας, η Επιτροπή παρατηρεί ότι, ούτε από αυτές, ούτε από κάποιον άλλο δικονομικό κανόνα, συνάγονται προϋποθέσεις οι οποίες, όταν συντρέχουν, υποχρεώνουν τον κοινοτικό δικαστή να δεχθεί αίτημα για λήψη μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας. Συνεπώς, είναι λάθος να θεωρηθεί ότι το Πρωτοδικείο υποχρεούται να συλλέγει πληροφορίες και ότι η υποχρέωση αυτή, καλύπτει και τα γεγονότα που προβάλλονται καθυστερημένως ή με τρόπο γενικό και αφηρημένο από τους διαδίκους. Αντίθετα, η αναιρεσίβλητος επικαλείται τις διατάξεις του άρθρου 173 της Συνθήκης, του άρθρου 19, στοιχείο 1 του Οργανισμού ΕΟΚ του Δικαστηρίου και των άρθρων 44, παράγραφος 1, σημεία γ' και ε', και 48, παράγραφοι 1 και 2 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, από τις οποίες συνάγει την αρχή της υποχρεώσεως του διαδίκου να παρουσιάζει εμπροθέσμως τα αιτήματά του και τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία αυτά στηρίζονται. Τα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας δεν έχουν ως στόχο να θεραπεύουν τις παραλείψεις των διαδίκων ως προς την έγκαιρη και σωστή παρουσίαση των επιχειρημάτων τους. Πάντως, σε κάθε περίπτωση, η αίτηση ενός διαδίκου για λήψη μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, λόγω ακριβώς του εξαιρετικού της χαρακτήρα, πρέπει να παρουσιάζεται εντός ευλόγου προθεσμίας, διότι άλλως διαταράσσεται η απονομή της δικαιοσύνης. Η αίτηση της Hoechst ήταν για το λόγο αυτό εκπρόθεσμη.

21 — Η Επιτροπή παραπέμπει στις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουλίου 1994, T-43/92, Dunlop (Συλλογή 1994, σ. II-441) και της 27ης Οκτωβρίου 1994, T-34/92, Fiatagri (Συλλογή 1994, σ. II-0905) και T-35/92, John Deere (Συλλογή 1994, σ. II-957).

22 — Απόφαση της 9ης Ιουνίου 1992, C-30/91 P (Συλλογή 1992, σ. I-3755).

23 — Op.p. tporgleíxng 14.

24 — Η Επιτροπή στηρίζεται στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Δεκεμβρίου 1992, T-33/91, Williams (Συλλογή 1992, σ. II-2499, σκέψη 31).

β) Η απάντησή μου στα ανωτέρω ζητήματα

40. Τίθεται κατά τα ανωτέρω το ερώτημα αν είναι νόμιμος η απορριπτική απάντηση του Πρωτοδικείου στο αίτημα των προσφευγουσών για επανάληψη της διαδικασίας, το οποίο είναι άμεσα συνυφασμένο με το ενδεχόμενο της υπάρξεως ουσιωδών τυπικών ελαττωμάτων της ενδίκου πράξεως «Πολυπροπυλένιο» της Επιτροπής. Για το ζήτημα αυτό, παραπέμπω στην ανάλυση που αναπτύσσεται στα σημεία 47 έως 79 των προτάσεών μου για την υπόθεση Hüls, από την οποία συνάγεται ότι η λύση που δέχθηκε το Πρωτοδικείο ήταν ορθή, έστω και με διαφορετική αιτιολογία, οπότε οι τα αντίθετα υποστηρίζοντες λόγοι αναιρέσεως είναι απορριπτέοι.

V — **Πρόταση**

41. Ενόψει όλων των ανωτέρω, προτείνω στο Δικαστήριο τα ακόλουθα:

«1) Να απορριφθεί, στο σύνολό της, η αίτηση αναιρέσεως της εταιρίας Hoechst AG.

2) Να απορριφθεί η ασκηθείσα παρέμβαση.

3) Η παρεμβαίνουσα να φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

4) Να καταδικασθεί η αναιρεσείουσα στα λοιπά δικαστικά έξοδα.»